



...στην

οριστική

έγκληση!

Οι χρόνοι του ρήματος

Και οι **7** είναι υπέροχοι!



1

Ο **Ενεστώτας** φανερώνει κάτι που γίνεται τώρα

(με διάρκεια ή με επανάληψη):

ο μαθητής γράφει
αεί τὰ αὐτὰ λέγω.

Ἵνουμεθα πολλά, ὦν οὐκ ἀνάγκην
ἔχομεν, ἵνα θαυμάζωσιν ἄνθρωποι
οὓς οὐ στέργομεν.

*We buy things we don't need
to impress people we don't like.*

Brad Pitt



Παρόν

Brad Pitt

Οὐκ εἰμι Ἕλληνας, οὐκ ἦν
ποτέ Ἕλληνας οὐ βούλομαι
ποτέ εἶναι Ἕλληνας.
Εἰμί τε καὶ ἐς αἰεὶ ἔσομαι
Σκώτος.

*I am not an Englishman. I was never an Englishman
and I don't ever want to be one. I am a Scotsman
and I will always be one.*

Sean Connery



Παρελθόν

Sean Connery

Κόρη τις δύο τινὰ δεῖ ἔχειν:
μεῖδιαμα καὶ νεανίαν, ὅς
τοῦτο ἐν αὐτῇ ποιήσει.

*A girl should have two things:
a smile and a guy who will create it.*
Channing Tatum



Μέλλον

Channing Tatum

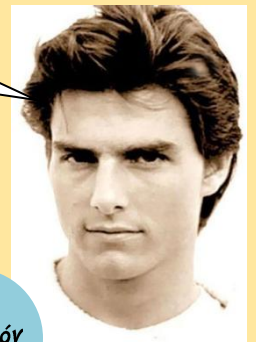
Ο **Μέλλωντας** φανερώνει κάτι που θα γίνει ή θα γίνεται στο μέλλον:

ἐγὼ γράψω (= ἐγὼ θα γράψω ἢ θα γράφω)
ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ.

Ἵποκριτὴς οὐκ ἐγενόμην ἵνα δυνατὸς
γένωμαι, τυγχάνει δέ' διὰ τοῦτο πολλὰς
τυγχάνω εὐκαιρίας.

*I didn't become an actor to have power, but it just happens
that I have it and so I have a lot of opportunities.*

Tom Cruise



Παρελθόν

Tom Cruise

Ο **Αόριστος** φανερώνει κάτι που έγινε αόριστα στο παρελθόν

(άσχετα αν κράτησε πολύ ή λίγο):

ο μαθητής ἔγραψε
ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη.

4





Πάντα ἔγνωνκα, πάντα εἴληφα,
ἡ δὲ τελεία εὐδαιμονία
ἐν τῷ διδόναι ἐστίν.

Παρελθόν
+ Παρόν



Alain Delon

*I have known everything, I have received
everything, but real happiness is giving.*
Alain Delon

5

ο Παρακείμενος

κυρίως φανερώνει κάτι που έχει γίνει στο παρελθόν και
υπάρχει τώρα συντελεσμένο:
ὁ μαθητής γέγραφε (= ο μαθητής έχει γράψει κάτι που τώρα είναι πια τελειωμένο)
οἱ πολέμιοι σπονδὰς λελύκασιν.



Ἔωράκειν τὴν τοῦ πυρὸς γραμμὴν ἐν τῷ βορείῳ πύργῳ.
Μηχανὴν εἰκονολήψεως ἐσχέκειν ἀλλ' οὐκ ᾔθελον τοῦτο
ποιεῖν. Ἦτο τοῦτο μὴ ἀληθές... Ὡς ὁ ἐμὸς υἱὸς εἰρήκει:
«Ἦν ὡς τινὰ ὀρῶντα τὴν σελήνην πίπτουσαν».

Παρελθόν



Robert de Niro

*I had seen the line of fire across the North Tower. I had had a video
camera—though I didn't want to video it. It was so unreal...
Like my son had said: "It was like watching the moon fall".*

Robert de Niro

6

ο Υπερσυντέλικος

φανερώνει κάτι που είχε γίνει,
δηλ. κάτι που ήταν συντελεσμένο σε κάποιο χρονικό σημείο του παρελθόντος:
ὁ μαθητής ἐγεγράφει (= εἶχε γράψει στο παρελθόν κάτι
που ήταν τότε τελειωμένο και που τώρα μπορεί να μην υπάρχει)
οὗτος προαφῆκτο εἰς Σικελίαν (= εἶχε φτάσει πρωτύτερα και βρισκόταν τότε εκεί).

Αναφερόμενος στην
πτώση των **Δίδυμων**
Πύργων στη Ν. Υόρκη
στις 9/11/2001.



Ἄχρι τῆς δωδεκάτης ὥρας τὸ
καζίνο **λεληστευμένον** ἔσται!

Μέλλον

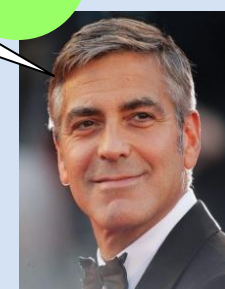
The casino will have been robbed by midnight.

Ocean's eleven

7

ο Συντελεσμένος Μέλλωντας

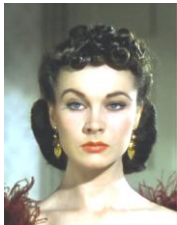
φανερώνει κάτι που θα έχει γίνει,
δηλ. κάτι που θα είναι συντελεσμένο, σε κάποιο χρονικό σημείο του μέλλοντος:
ὁ μαθητής γεγραφῶς ἔσται
(= θα έχει γράψει κάτι που θα είναι τελειωμένο σε ορισμένη στιγμή του μέλλοντος)
ἡ πόλις ἔσται τετειχισμένη.



George Clooney

- Ο Ενεστώτας, ο Μέλλωντας και ο Παρακείμενος λέγονται **αρχικοί** (γιατί αυτοί σχηματίστηκαν στην **αρχή**).
- ο Παρατατικός, ο Αόριστος και ο Υπερσυντέλικος λέγονται **παραγόμενοι** (γιατί παράγονται από τους αρχικούς) ή **ιστορικοί** (γιατί αναφέρονται στα περασμένα).
- Ο Παρακείμενος, ο Υπερσυντέλικος και Συντελεσμένος Μέλλωντας λέγονται **συντελικοί**, γιατί σημαίνουν κάτι το **συντελεσμένο** (το αποτελειωμένο).
- οι περισσότεροι χρόνοι στην αρχαία ελληνική εκφέρονται με **μία λέξη** και λέγονται **μονολεκτικοί** (π.χ. μέλλω, λύσω, παρακ. λέλυκα, κτλ.), μερικοί όμως σχηματίζονται με **δύο λέξεις** και λέγονται **περιφραστικοί** (π.χ. συντελεσμ. μέλλω, λελυκώς ἔσομαι)





ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΧΕΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ

Χρόνοι που παρουσιάζουν αυτό που σημαίνει το ρήμα



Τρόπος ρήματος	α) στο παρόν	β) στο παρελθόν	γ) στο μέλλον
1. σαν εξακολουθητικό 	ενεστώτας γράφω	παρατατικός έγραφον	(απλός) μέλλοντας γράψω (= θα γράφω)
2. σαν συνοπτικό (ή στιγμιαίο) 		αόριστος έγραψα	(απλός) μέλλοντας γράψω (= θα γράψω)
3. σαν συντελεσμένο 	παρακείμενος γέγραφα	παρακείμενος γέγραφα υπερσυντέλικος έγεγραμειν	συντελεσμένος μέλλοντας γεγραφώς ἔσομαι



Οι χρόνοι στις άηλιδες εγκλίσεις

Η υποτακτική και η προστακτική

σηματίζουν μόνο:
ενεστώτα, αόριστο και παρακείμενο.

1) Η ευκτική, το απαρέμφατο και η μετοχή σηματίζουν:
ενεστώτα, (απλό) μέλλοντα, αόριστο και παρακείμενο.



ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ



ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ



ΕΥΚΤΙΚΗ



Χρόνου φείδου...



- ✓ Ζούμε με συναισθήματα, όχι με τις ώρες στο ηλιακό ρολόι.
Θα έπρεπε να μετράμε το χρόνο με τους χτύπους της καρδιάς. Αριστοτέλης
- ✓ Τα άσχημα νέα, είναι ότι ο χρόνος πετάει. Τα καλά νέα είναι ότι εσύ είσαι ο πιλότος. Michael Altshuler
- ✓ Παραπονιόμαστε διαρκώς ότι ο χρόνος κυλάει γρήγορα, όμως δε κάνουμε τίποτε άλλο από το να προσπαθούμε να βρούμε τρόπους για να σκοτώσουμε τον καιρό μας. Μαρσέλ Ασάρ
- ✓ Να εξοικονομείς τον χρόνο σου, γιατί αν τον ξοδεύεις εκεί που δεν πρέπει, θα σου μείνει μετά λίγος χρόνος για εκεί που πρέπει. Περίανδρος
- ✓ Πάντα είναι ο κατάλληλος χρόνος για να κάνεις αυτό που είναι σωστό. Martin Luther King